

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznaila (inserati) se sprejemajo in veljá trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 50.

V Ljubljani, v torek 3. marca 1885.

Letnik XIII.

Pfeiferjev govor

v državnem zboru dne 27. februvarja.

Pri letošnjih debatah v državnem zboru oglasila sta se Pfeifer in Raič. Prvi je vlado opozarjal na veliko škodo, ki jo je toča že več let zaporedoma, posebno pa zopet v minulem letu po Dolenjskem napravila. Ker nam je „Slovenec“ Raičev govor včeraj omenjal na uvodnem mestu, in ga bomo prinesli jutri po stenografskem zapisniku, opustiti ga hočemo za danes. Le toliko hočemo še omeniti, da sta se postavila vsak na svoje stališče, iz kterega sta odkrivala rane, na kterih naš narod krvavi. G. Pfeifer kazal je visoki zbornici pobito polje narodnega gospodarstva, g. Raič pa pobito polje političnih pravic naših. Na obojem nujne pomoči potrebujemo, toraj se bomo tudi z obema pečali. Pfeifer je rekel: „Visoka zbornica! Žalibog, da je grozovita huda ura mojo domovino, kranjsko deželo že več let zaporedoma obiskavala in pustošila, posebno je pa po Dolenjskem toča hudo, hudo razsajala, vsled ktere je blagor delavnega naroda giniti jel in revščina od dne do dne raste. V minulem poletji vsula se je gosta toča, kot golobje jajca debela čez več občin po Dolenjskem. Pobila je po Cerkljah, po Krškem in okoli sv. Križa. Drevje je tako oklestila, da je brstje od njega letelo ter skorja in ljub vse križem od debel visela. Široke ravani z bogatimi vinogradi spremenile so se v nekih trenutkih v zimske livade, kajti o vročem poletji pokrivala jih je ledena toča čez in čez na debelo, kakor bi bil padel zgodnji sneg. Pridelki žita in sena, sadja in vina bili so deloma popolnoma vničeni. Posebno so pa nekteri vinogradi tako zdelani, da leta in leta ne bo nobenega vžitka ondi.

Več nego 1200 posestnikov je bilo poškodovanih in večina od tistih je silno potrebna.

Glas revščine teh nesrečnikov segel je do prestola Njihovega Veličanstva, ki je darovalo 1000 gl. za prvo potrebo, kranjski deželni zbor jih je pa z

1500 gl. podprl. Če tudi ste omenjeni svoti jako dobrodošli poškodovanim, vendar niste še zadosti veliki, da bi nesrečnim poljedelcem korenito pomagali.

Zastopniki tistih občin obrnili so se tega meseca s prošnjo do visoke c. k. deželne vlade, da naj jim dovoli podporo iz državnega zaklada za nakup semen in za podporo ljudi, ki si sami nič prislužiti ne morejo.

Ker je znano, da kranjska deželna vlada ponesrečenih podanikov v enakih slučajih ni še nikjer brez pomoči pustila, se pač smemo nadjati, da se bo tudi sedaj ozirala na omenjeno peticijo, ako se to že ni zgodilo, ter bo zahtevala potrebne podpore iz državnega premoženja.

Ker so na Dolenjskem prav tiste razmere, kakor jih današnji načrt postave za poškodovane kraje po Dolenji Avstriji, Moravskem in po Šleziji omenja, smatral sem si za svojo dolžnost opozoriti na tem mestu na dolenjske nezgode, ker se nadjam, da se bo cesarska vlada in poslaniška zbornica usmilila nesrečnih Dolenjcev in jim bota po možnosti pomagala.

Prav kratek pa ginljiv pastirski list

je izdal v začetku posta vojaški škof A. Gruša, iz kterega se zamore še tudi kdo drugi kaj učiti.

Naj enkrat tudi takega objavimo. Glasi se:

Vsem katoliškim vernikom c. kr. vojske in c. kr. mornarice

pozdrav in blagoslov od Gospoda!

Sv. postni čas mi daje vsako leto priložnost, da Vas med tem, ko Vam želim svoj viši pastirski blagoslov, ob enem opominjam s kratkimi besedami k vestnemu sprejemanju svetih velikonočnih zakramentov.

Iz prvega krščanskega nauka, ki smo ga prejeli v svojih otročjih letih, se spominjamo zgodbe, ki je za nas podučljiva in silno pretresljiva, s katero nas je božji Izveličar sam za prvo spoved in obha-

jilo pripravljati hotel. To je prilika od zgubljenega sina. Samovoljno se je podal sin iz očetove hiše ter hodil po krivih potih greha, dokler je zašel v nesrečo brez vsake tolažbe; po božji milosti pa spozná svoj nesrečni stan ter se podá k očetu nazaj, da izprosi od njega po skesani in spokorni obtožbi svojega greha — odpuščanje. In prejel je ne le samo odpuščanje, temveč oče mu je povrnil zopet vso čast in vse pravice, ktere je imel kot njegov sin, in velika, vesela gostija, ktero je oče sinu pripravil, naznanja ta dan preobilnega usmiljenja.

Prilika o zgubljenem in zopet najdenem sinu je podoba spreobrnjenja in povrnitve grešnika, ki se je po grehu zmotil, pa se po pokori povrne k Bogu nazaj; ta prilika je podoba našega odrešenja po Jezusu Kristusu. „Kajti toliko je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sinu, da vsi, ki v njega verujejo, se ne pogubijo, temveč imajo večno življenje.“ „On — Jezus Kristus — je naša sprava in naš mir“ v zakramentu pokore, iz ktere nevsahljivo izvira očetovo usmiljenje; „On je naše vstajenje in naše življenje“ v najsvetejšem zakramentu altarja, v kterem obhajajo božji otroci na zemlji nebeško gostijo.

V njem, v našem Izveličarji, hočemo toraj obhajati velikonoč s tem, da se prav goreče in vestno vdeležimo velikonočne pobožnosti; ž njim združeni hočemo z novo srčnostjo hoditi po potu pravičnosti v svetlobi resnice ter se spominjati njegove božje besede, rekoč: „Ako hočeš iti v življenje, spolnui zapovedi.“

Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa naj bo z nami vsemi! Amen.

Postno naročilo za leto 1885.

Vsled dovoljenja sv. Očeta podelim zastran postne zapovedi sledeče polajšanje:

Katoličani c. kr. armade in c. kr. mornarice naj se zdržijo mesenih jedi na veliki petek in v dan pred sv. božičnim praznikom. Ob drugih od cerkve zapovedanih postnih dneh med letom jim je dovoljeno meso zavživati, da se le samo enkrat na dan

LISTEK.

„Človeka nikar“.

(Dalje.)

Ko bi se hotli tudi mi sklicevati na razlago drugih, ne bi nam jih manjkalo, ki Gregorčičevo pesen tako umejo, kakor jo mi in vemo, da jo sam pesnik tudi tako ume. Glej „Sočo“ od dne 30. januarja t. l. št. 5. Gregorčičevo pismo „Slov. jezu“ v Brdih; in v prejšnji št. pismo „Slov. jeza“ pesniku. Sklicujemo se lahko na narod slovenski; in v tem na odlične slovničarje, narodnjake, možake, veljake, duhovne in druge literate. Glej: „Izjava“ „članov literarno-zabavnega večera“ dne 31. jan. t. l. v „Slov. Narodu“ od dne 5. febr. t. l. št. 28. Da, ne samo na Slovence, ampak tudi na pisatelje druge narodnosti, n. pr. na Nemce. Bodi dovolj navesti tu en sam neslovenski in sicer nemški list: „Laibacher Zeitung“. Sodba naših nasprotnikov je toliko veljavnejša. V „Feuilletonu“ omenjenega časopisa (od dne 23. dec. 1884, št. 295.) piše spreten pisec med drugim to-le: „Was seine Seele bedrückt... führt er (Gregorčič) in seinem herr-

lichen Gedichte: „Človeka nikar!“ (Nur den Menschen nicht) aus. Er belauscht Gottes schöpferische Gedanken und bewundert die weisen Gesetze, nach welchen er das Weltall lenkt. Und demnach fleht er zu Gott, er möge, wenn er gleich dem Dichter von ewigen Zweifeln gequält werden und in unbefriedigter Sehnsucht vergessen sollte, nur den Menschen nicht erschaffen. Wir lassen hier dieses herrliche Gedicht in einer möglichst getreuen Uebersetzung folgen: Tu sledi prestava cele pesni „Človeka nikar!“, ktero pa izpustimo. Neznani prevažatelj razlaga pesnikove verze kot prošnjo do Boga, kar se vsakdo lahko prepriča, kdor čita ono lepo prestavo, ker pravi n. pr.:

Eine Bitte nur hegt meine Brust:
Mö'g' aus dem Staub...

Lasse erstehen, was dir immer gefällt;

Te besede gotovo ne značijo svéta ali nauka, ali postave, dane Bogu!

Še dalje. Da se kak tekst ali pesni na sploh, posebej še lirične, prav umejo in razlagajo, t. j. v pesnikovem zmislu in duhu, vleva obče veljavno pravilo, da je treba pri njih razlagi ozir jemati na

mnogovrstne okoliščine pesnikove, v kterih in vsled kterih je zložil to ali ono pesen; n. pr. na posebnosti pesništva samega, kterih ne pozná proza; posebej še na one leposlovnega pesništva, „pri kterem se ne smé in ne more rabiti tisto kritično merilo, koje se rabi tedaj, če se piše kritika o ti ali oni molitveni knjigi“ (Slov. Narod t. l. št. 28.), na pesnikovo intelektualno izobraženost, na pesnikov stan, starost itd., osobito na njegovo нравnost. Tudi ni dovoljeno tolmačiti pomen posameznih verzov iz teh samih, temač — kakor smo že omenili — iz duha in pomena cele pesni. To je, — „da govorim bolj moderno“ — treba je iskati pomena posameznih verzov in cele pesni, kakor pravijo eksegeti, na historično-logični podlagi.

Ko bi hotli izruvat iz kake pesni posamezne verze, ali posamezne stroke iz kakega odstavka ter po teh samih tolmačiti pesen ali odstavek, ne oziraje se na gori navedene razmere, celo pesen in celi odstavek, ter vrhu tega še posamezne besede po svoje (t. j. po namenu, kterega hočemo doseči) zvijati in obračati: po ti poti, dém, nam ni težko tudi iz najnedolžnejše pesni ali odstavka izvesti nazore, „ki so verskim resnicam nasproti“. N. pr.: Sv. Duh pravi, pri sv. Matevži XXVII., 5.: „in je

nasitijo in tudi ob drugih dneh, kedar je sicer to prepovedano, smejo meso uživati.

To veliko polajšanje postne zapovedi bodo katoliški verniki c. kr. armade in c. kr. mornarice gotovo sprejeli prav hvaležno in si bodo prizadevali, taisto nadomestovati s tem, da so naši sv. veri prav ljubeznjivo vdani, da goreče molijo, zvesto obiskujejo božjo službo, poslušajo božjo besedo, da so skesanega in spokornega srca in da opravljajo druga dobra dela.

Čas za velikonočno pobožnost traja od prve postne nedelje do prve nedelje po binkostih.

Na Dunaji, meseca februvarja 1885.

Anton Gruscha l. r.,

Carrheški škof, apostoljski vikar.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. marca.

Notranje dežele.

Potovanje cesarjeviča Rudolfa Ruse neznansko v oči bode in nikakor ne morejo umeti velikega sočutja našega cesarjeviča do orijenta. Lansko leto, pravijo, obiskoval je dvore po Balkanu od Carigrada do Belega grada. Vse vladarje od sultana do bolgarskega kneza si je pridobil. Kar mu je vlni še manjkalo, skušal bo letos popolniti in za to se je obrnil proti Balkanu po zapadni strani, po adrijskem morju. Atene in Cetinje mora si še pridobiti, da bode imel cel orijent na svoji strani. Tako sodijo Rusi. Ne bomo odrekli velikega političnega pomena temu Rudolfovemu potovanju, kajti tudi na Dunaji so spoznali, da se mora Avstriji proti iztoku nagibati, ako se hoče obdržati na površju. Tudi Mahdi vseh nemško-liberalcev po Avstriji, pruski Bismark je to že zdavnej povedal, da se mora Avstrija k iztoku nagniti in svoje točišče preložiti na jutranjo polovico. Da bi Rudolf ne imel družega namena pri svojem potovanju, kakor le prijatelje nabirati, si naravnost rečemo, zdi se nam nevrjetno, temveč on tukaj potuje po Horacevem „dulce cum utile“ Rudolf je očiten prijatelj narave; da je ne hodi v Švico ali pa na Tirolsko občudovat sedaj, kedo bi mu to zameril. Svet je velik in slovanski jug pa jako lep. Zakaj bi toraj cesarjevič ne šel tje, kamor ga srce vleče! Če si pa ob enem tudi kaj prijateljev pridobi, tem bolje zanj, tembolje za Avstrijo, ktera danes ali jutri mora proti — Solunu.

Liberalni Nemci so po celi Avstriji vedno pripravljeni, kedar velja avstrijskemu domoljubju kako zaušnico pripeljati. Bolj očitna ko je taka demonstracija, bolje se jim zdi. Nedavno sporočali smo med domačimi novicami, da se mislijo koroški liberalci Bismarku na čast vdeležiti njegove sedemdesetletnice. Danes čitamo prav nekaj enacega o Graških liberalcih. V glavnem mestu štajarske dežele postavil se je že tako zvani Bismarkov odbor, ki bo za Bismarkovo slavnost 1. aprila (kakor nalašč!) vse potrebno preskrbel. Sodelovale bodo tudi gospé. Kakor se čuje, vdeležba ne bo kdo zna kako velika, kajti naravnost rečeno, se ljudje vendar še nekoliko sramujejo tako očitnega izdajstva avstrijskega domoljubja. Pri vsem tem nam je le nekaj nerazumljivo, in to je prav Jobovo potrpljenje sedanje vlade pri izdajskih skokih avstrijskih nemško-liberalcev! V Ljubljani je zadosti, če le kak „Sokol“ zauka, takoj se prične preiskava; v Celovci in Gradci se pa Bismark obožavati misli in tu se nihče ne gane. Kaj pa je vendar večja pregreha? Vsak dober Avstrijan mora pač iz celega srca tako postopanje

namško-liberalcev obsojati, kajti v Avstriji Bismarka slaviti se pravi Avstrijo poniževati in zasramovati.

Pravice, ki si jih dandanes ženstvo prisvoja, so od dne do dne večje. Več ni že morda daleč dan, ko bodo tudi v politiki skušale prvo besedo dobiti, kajti volilna pravica aktivna kakor pasivna se jim pod okoliščinami že pripoznava. Dunajsko cesarsko namestništvo obrnilo se je z vprašanjem o **ženski volilni pravici** do trgovskega ministra, ali ženskam pristojna aktivna in pasivna volilna pravica službojočim po raznih društvih kot načelnicam in na drugih odličnih mestih. Ministerstvo se je sedaj izjavilo, da se ženskam, naj že bodo posestnice kake obrtnije, ali pa le pomočnice pri tisti, na podlagi obstoječih postav ne more odrekli ne aktivna in ne pasivna volilna pravica — pri volitvah, ki se vršé v društvenem področju. Za sedaj je že toliko zadosti; če tudi jih pri bodočih volitvah še ne bomo ravno volili za državne poslance, a vendar-le upanje je, da se bode emancipirano ženstvo, ktero je kuhalnico v kot vrglo ter za pero prijelo, potrudilo prisvojiti si vedno več pravic.

Kakor vse kaže, s **Trstom** ne bo nič, gledé začetne postaje nemškemu parobrodnemu društvu za napravo novih prekmorskih voženj v Afriko, Avstralijo in na najskrajni iztok v iztočni Aziji. Gosposka zbornica dobila je prošnjo, da naj bi se za Trst potegnili, pa je dotično prošnjo zavrnila, rekoč, da se ne čuti poklicane, da bi se vtikala v take zadeve.

Metodova slavnost na Velehradu jela je tembolj v oči bosti Ruse in z njimi vred nemško-liberalce po Avstriji, kolikor bolj se nam bliža Velelikanoč. Tudi ruski „Nord“ jel je pisariti, da se ondi pripravlja s cerkveno ob enem tudi velika politična demonstracija proti Rusom, ter Madjare na to opozarja, češ, tudi za vas ne bo brez nevarnosti. Madjari se taki skrbljivosti sedaj še posmehujejo, ker so prepričani, da ima slavnost na Velehradu le cerkven pomen, na ktereга sklepajo iz priprav za to namenjenih. „Če bi pa le politiko naši podaniki mislili ondi vganjati, jih bomo že sami brez Ruske v kozji rog vgnali in na red poklicali.“ To so pametne besede; rusko bojazljivost narekava pa razkolniško sovraštvo do rimske cerkve, kteremu je Velehradska slavnost hud trn v peti.

Vnanje države.

Demonstracije in ugovori so na **Francoskem** na dnevnem redu. Nedavno so postavljali na nekem Pariškem pokopališču spominek dvema v Tonkinu umrlima vojakoma. Slovesnosti so se vdeležili tudi anarhisti z rudečimi zastavami. Zastopnika „domoljubne zveze“ so tiste krvavo-rudeče zastave anarhistov neznansko v oči bodele (tudi po vsi pravici) ter jim je jel kmalo zabavljati, rekoč, da je sramota za zbrane in pa osramotenje armade same, da se tukaj razvija krvava zastava anarhizma, kjer se proslavlja spomin pod trobojnico padlih domačinov. Med „živio“-klici na francosko državo in na trobojnico odšli so domu.

Francozi pri Kitajcih niso nič kaj na dobrem glasu. Proklamacija, ktero so v minulemu letu v Kantonu na bolnišnične vrata pribili, je v takem duhu pisana, da je Francozje ne morejo pozabiti, pač pa se ji bodo tudi tu pa tam smejali. Nič manj priljubljeni kakor Francozje so pa ondi Evropejci sploh, ktere Kitajci s skupnim imenom barbare imenujejo. Kitajci svaré pred Francozi takole: „Vsaka zveza s tuji mora se Vam studiti. Ti ljudje nimajo ne očeta in ne matere in njihovi potomci so živali. Vaše hčere napravili Vam bodo za žene hudičem. Naša dežela ima posvečeno vero, zakaj bi toraj posnemali tujega h. . . .? Naša dežela ima mogočne bogove in dolžnost naša je, da Sang-tija molimo. Pravijo, da hočejo napraviti bolnišnice, kar pa vse skupaj ni družega kakor le sleparija, da Vam izva-bijo Vaše ženstvo. Mi imamo svoje domače zdravnike, zakaj bi se toraj obračali na tujega h. . . .?“

Res vas vabijo ter Vam zdravila dajo, vse to pa se le godi, da bi se vaših žensk polastili. So sicer ne-ktore ženske, ki nam in našem rodu nezveste postajajo, ter se tujcem na vrat obešajo, toda te so zavržene. Tujci imajo na mesec po štiri nedelje. Ženske od vseh strani za njimi tišče in kakor hitro njihove barbarske obraze zagledajo, se jim že na vrat obešajo.“ Iz vsega je razvidno, da krepostnim Kitajkam barbarski Evropejci, ki po štiri nedelje na mesec praznujejo, na polovico niso tako zoprni, kakor njihovim kitastim Kitajcem.

Izvirni dopisi.

Iz Št. Ožbalta, 1. marca. Št. Ožbaltska županija imela je 26. februvarja volitev novega občinskega zastopa. O volitvah že marsikdo ne bere rad, ker jih je toliko dan danes in se vršijo navadno bolj enakomerno ter so le bolj krajevnega pomena. Če pa vendar o tej volitvi nektore vrstice sporočim, storim zato, ker je ravno ta volitev marsikaj splošno zanimivega in tudi marsikaj podučljivega kazala. Volilni boj je bil res hud; pa nismo udricali eden po drugim s krepelci ali poleni, če tudi c. kr. okrajno glavarstvo ni bilo doposlalo nobenega zastopnika, naj bi bil opazoval, če se ravna vse postavno in bi skerbil za mir; kreali pa smo se s paragrafi volilnega reda. Občina Št. Ožbaltska je gotovo v celi Kranjski najbolj čudno združena, tako, da je gotovih šest ur hodá dolga, sem ter tje pa komaj četrť ali pol ure na širjavo. Je toraj župan na enem koncu občine, drugi oddaljeni kraj pa presilno trpi. Tako je bilo do zdaj, župana so si bili po čudni poti pri predzadnjih volitvah priborili Blagovčanje, in tudi le enega srenjskega svetnika niso imele srenje Trojanah, Št. Gothard, Brezje in Čemšenik. Pri takih okoliščinah so dobili Blagovčanje paragrafe lahko na svojo stran in vgodno jim je bila pri naznanitvi volilnega kraja in časa, ter pri sestavi volilne komisije in pri vsej volitvi omenjeni dan. Srenje veliko več obširnosti kot je Blagoviška, morala so vse v Blagovico k volitvi; tako je bil nategnjen § 18 volilnega reda, brez ozira, da so bile dozdej, kolikor znano, volitve vselej bolj v sredi občine, navadno na Trojanah. Zdej pa so morali ubogi volilci, po štiri do pet ur oddaljeni priti, do 9. ure v Blagovico, ali pa še zanaprej prepustiti, da naj gospodari po svoje župan po volitvi svetnikov brez oddaljenih srenj. Kako trdo so imeli do zdaj res te srenje, je dokaz, da Čemšeniška in Brezovska srenja še te pravice ni imela podpisovati živinske potne liste, ker je naravnost dovoljeno spoznal bil c. k. okrajni glavar Kamniški. Toraj se ni čuditi ljudem, da so tudi tako daljavo in pri takih potih prišli v tolikem številu, da je stran Čemšeniška in Št. Gothardska zmagala v I. in v III. razredu. Da v II. razredu niso zmagali imenovani, lahko razvidil bi vzrok, kdor bi natančneje primerjal volilne zapisnike, in tudi, kdor je opazoval volitev samo, ter slišal, kako je bilo „po domače“, če bi bil kdo Čemšeniške ali Št. Gothardske strani težko povedal kakovo ime, kako vse eno pa, če je še bolj nekretno tlačil imena Blagoviške stranke; in če tudi je bil sklep volitve II. razreda venčan z besedo g. notarja Kersnika v imenu županovem: „To vam je bila disciplina“, discipline

šel (Judež) in se je z vrvjó obesil“, in pri sv. Lukeži X., 37.: „idi in stori tudi ti tako!“

Blizu po temu podobnem načinu izvaja g. M. iz Gregorčičevih nedolžnih verzov svoj „svét ali nauk“, „celó postavó dano Bogu“.

Temu se ne čudimo; tudi se ne čudimo, da mu je ta „svét ali nauk“ zdej „postavodajalstvo“, zdej „usoden panteizem“, zdej zopet „panteistični fatalizem“, zdej „obsodba“ Boga, „bogotajstvo“, „zanikanje proste volje v človeku“ itd.

Iz vsega dosedanjega se razvidi, da je g. dr. M. „zabredel in zašel“ razlagajoč pesnikovoga: „Človeka nikar“ po krivem v one zoperverske nazore. Iz vsega pa tudi sledi, da so vse dedukcije in konsekvence, ki jih g. M. izpeljuje iz svojega „svéta“ in „postavé“, napačne in krive; če je premisa kriva ne morejo biti nekrive vse, če tudi logične, izpeljane iz nje. Prav zato se nam pa ne zdi potrebno ukvarjati se z nadaljno razpravo onih „dodatkov“ gledé g. M.—čeve ocene pesnikovoga „Človeka nikar“, kakor tudi ne onih dveh drugih pesni: „Ujetega ptiča tožba“ in „V celici“; kajti pomen teh dveh tolmači g. M. na podlagi svoje razprave: „Človeka nikar“, kakor sam pravi: „Tú

je vse ali nič“ in: „Zdej še le nam je jasna kmetova prošnja: „O nevihti“ in zopet: „Dù, zdej še le umemo pa tudi: „Ujetega ptiča tožba.“ Vendar hočemo, vsaj v glavnih potezih to storiti zato, da vidimo kako g. M. razpravlja in sklepa, ter, da se v jasnejšem svitu pokaže njegov krivo tolmačenje „svét ali nauk“ in postava v „Človeku nikar“.

„. kakor bi rekel: moreš (ali prav za prav: smeš; ker ta pesnik ne govori o vsemogočnosti Božji kot taki, ali o tem, kar Bog za more, kar je v stanu storiti, ampak o vsemogočnosti njegovi, v kolikor se ima to, kar vstvari, zlagati z njegovo svetostjo), toraj, ali moreš ali smeš . . . postavlja se mu (Bogu) za postavodajalca.“ Pesnik tedaj govori o Božji vsemogočnosti, priznava, da je Bog vsemogočen, da toraj kot tak ni navezan na človeka „svéte“ ali „postavó“: „Ti sam si gospodar“. S kakim pravom — prašamo — „more in sme“ g. M. to izjavo pesnikovo tolmačiti kot „svét“ ali „nauk“ ali „postavó dano Bogu“. Obojega ob enem ne more ne pesnik pripisovati Bogu, ne pesniku g. M.

„Kaj toraj — piše nadalje g. M. — ko bi Stvarnik še vstvaril človega nesrečnega, kakor je

pesnik? . . . kakor mu je zgoraj dovolil iz prahu . . . tako ga bo zdolej obsodil . . . Vsekako toraj Bog ne uide pesnikovi sodbi.“ Vsekako ne uide . . .“, kakó da ne? če ga ne vstvari, uide gotovo; sodbi; kaki, čigavi? pesnikovi: ker bi Bog prelomil njegov „svét“ ali „postavó“! — „Kaj toraj, ako v resnici najdemo človeka, od Boga vstvarjenega, ki je nesrečen kakor pesnik. In takega imamo že! Kdo je? Pesnik sam.“ Čuden primerljaj! Vsaka primera tirja po svojem pojmu najmanje dvoje razločnih reči ali oseb.

Pojasnimo to primero g. M. z izgledom, da vidimo njeno karakterističnost: Mihec gré k nožarji Antonu, ter ga prosi naj mu naredi nož, ki naj bode tak, kakoršen je ta, ki mu ga pokaže. Nožar obljubi veléč mu, naj pride jutri ponj. Mihec pride in vpraša po novem noži; „sem ga že naredil“, pravi Anton, ter dostavi: „kaži mi svoj“, Mihec mu ga podá, na to mu Anton ravno isti nož vroči, rekoč: „Tú imaš nož, ktereга sem naredil, tak, kakoršen je ta!“ Kaj, ali je tako „besedovanje“ dostojno?

„Ako ne bo toraj Bog — pravi g. M. — enakega nesrečneža (t. j. pesniku enakega) vstvaré

ravno pri volitvi II. razreda gotovo ni bilo preveč. Če premislim res priznanooliko gosp. Kersnika in njegovo življenost, pa primerjam, kako je ta gospod zanimivo se pečal le za manjši del občine Št. Ožbalt-ske, ter tako enostransko obakrat glasoval le z Blagovčani, ko je častni ud cele občine in tudi c. kr. notar tako dobro Čemšeničanom in Št. Gothardčanom, kakor unim, moram pač zmajevaje reči: Od kod pa to? — To je čudno! — Splošni značaj nasprotovanja pa utegne pojasniti protenje voditelja vsih volilnih enostranskih priprav in določitev vpokojenega učitelja in posestnika C proti učitelju T.: „Da si duhovna St. . . volil, ti utegne še čudno prav priti.“ Dosti očitno kam taki voditelji — beri zvoditelji — slovensko ljudstvo pripeljati hočejo! Imenovano protenje pa tudi dovolj zaznamva značaj moža, ki vé tako protiti možu istega stanu, v kojem se je sam trudil do pokojnine. Gibanje proti duhovski stranki čutilo se je pač čez in čez, in ko bi bili nekteri si upali brez duhovnov kaj opraviti, radi bi bili nasprotovali. Zato so se tudi čule opazke, kaj bi zdaj bilo, ko bi bil v Čemšeniku ali v Št. Gothardu krst ali obhajilo? Čudno, da za duhovske opravila tako skrbni možje še toliko ne vedó, koliko je duhovnov v kakem kraju. V tolažbo njih veliki skrbi naj bo povedano, da so v Čemšeniški fari tretji duhoven, ki bi bili radi in gotovo z duhovnimi dobrotami postregli vsim tistim, ki so se takim dobrovercem (?) tako smilili. Kaj pa k takim rečem poreče liberalni poslanec pri vprašanji kongrue? Kar mu ljubo, svojo dolžnost v prid narodu in cerkvi bodo menda duhovni brez njegovih svetov vedili. — Splošno kaže tudi ta volitev, kako potrebna je res nova občinska postava z manj gibčnimi paragrafi. Zanašamo se pa tudi na sedanje paragrafe volilnega reda toliko, da se pri vsem pretegovanju postav ne bode vresničilo žuganje, da, če bo zmaga na strani Čemšeniški in Št. Gothardski, bodo pa volitve ovrgli. Za norčije menda se volitve ne razpisujejo in čez poldrugí sto volilcev iz Čemšenika in Št. Gotharda se ne bo dalo za norce imeti. Tudi ne vem, zoper koga bi vlagala protest nam nasprotna stranka, ki je popolnoma sama imela vodstvo volitve v rokah, in se je po vsem ravnalo po njeni določitvi. — Ni strah teh srenj pred drugimi volitvami, ker so si sveste, da pri popolnoma nepristranski volitvi je zmaga tudi v II. razredu gotova. Ali drugo prashanje pa je, se li sme ljudstvo tako trpinčiti in škodovati s poti in z zamudami? Kaj pa s spoštovanjem postav in organov, ki jih morajo strogo spoštovati, pa ne v škodo in trpinčenje nekterih!

Iz Kamniške okolice, 1. marca. (*Dokaz, kako potrebno je zvikišati kongruo, — pa še kaj.*) Ime „kongrua“ je postalo nekaj časa sem beseda, ki skoraj sama že strese duhovna, ki se mu milo stori, kako se z njegovim stanom v nekterih krogih ravná; nasprotnika, ki posluša, kaj pa spet? Obojim naj bi dokazalo to sporočilo, kako potrebno je kongruo zvikišati. Facta loquuntur! Kdor ne verjame kako slabo se godí duhovnom, naj čita sledeče:

Gosp. kaplan O., ki že sedem let službuje v neki župniji, ki ni bila znana, da je ondi najslabši kaplanija, bil je tožen, da z vinom kupčuje. Isti gospod kupi vsako leto povprek „za kupčijo“ in

za svoje potrebe šest do sedem vedrov vina. Tedaj veliko bi ne bil prikupčeval, ko bi bil vsega do zadnjega litra prodajal. Pa ga ni; nekaj, če tudi ne veliko, ga je sam spil, kakovi liter še kak prijatelj, če ga je ravno obiskal. Koliko mu je kupčija donesla, bodo pa vedili posebno v B., kjer se je raztrosilo, da je gospod plačal 100 gold. kazni. Za plačano kazen gospoda ne milujem; kdor postave ne spolni, naj le plača, (memogredé povem, da ni plačal niti solda), ali milujem ga, da je prišel v tako ime s tem, da je kateremu bolniku, ki je okrevaj, ali znancu, ki je stem in unim vzrokom ga prosil, dal kak liter vina, in pa zato, kjer nismo več vredni čudežev, da bi bil namreč nekim revnim svatom Gospod vodo v vino spremenil, odstopil nekaj vina, pa ga ne prodal. Glejte take prijatelje — ovađuhe — ima dandanes duhovnik. Gorjé mu, če nima toliko, da bi sam za-se neodvisno živil. Največi „gorjé“ bi mu bilo, naj bi bil primoran, za življenje si še kakega postranskega zaslužka iskati. Kar se nikomur v greh ne šteje, se duhovniku gotovo.

Domače novice.

(*Društveno besedo*) priredi narodna čitalnica Ljubljanska v nedeljo zvečer 8. marca po sledečem sporedu: 1. Iv. pl. Zajc: „Pozdrav brodar“, moški zbor s samospévom za bariton; solist g. A. Pucihar. — 2. J. V. Koseski: „Divica Orleanska“, I. dejanje, 9. prizor; deklamuje gospica Josipina Vernikova. — 3. Dvořák: „Zaupanje“, dvospév s spremljevanjem na klavirji; pojeta gg. V. Valenta in A. Razinger, spremljuje g. Ivan Pribil. — 4. J. Raff: Fantazija o motivih iz Wagnerjeve opere „Tannhäuser“; svira na klavirji gospica M. Khamova. — 5. L. van Beethoven: Dvospév za sopran in tenor iz opere „Fidelio“; pojeta gospa A. Svetkova in g. drd. Hudnik, na klavirji spremlja g. vitez Ohm-Janušovski. — 6. J. V. Koseski: „Divica Orleanska“, IV. dejanje, 1. prizor; deklamuje gospica J. Vernikova. — 7. Bazin: „Križari na moru“, moški zbor. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. Pristop k besedi imajo izključljivo le čl. društveniki čitalnice.

(*Banka „Slovenija“ v likvidaciji*) ima jutri popoldne ob 4. uri svojo poslednjo sejo v prostorih „katoliške družbe“ na starem trgu št. 13, na kar še enkrat vse gg. delničarje opozorujemo.

(*Hranilno in posojilno društvo*) na sv. Petra cesti v Ljubljani imelo je v nedeljo svoj občni zbor v pivarni pri Schreinerji. Na dnevnem redu so bila poleg predsednikovega govora (g. Regali) razna poročila o društvenem gibanji in delovanji. Udov šteje 216, denarnega prometa imelo je pa okoli 77.000 gold. Obresti od vlog je društvo znižalo na postavnih 5%. Sklenila se je poleg tega tudi sprememba statut.

(*Poskušnje*) o učiteljski sposobnosti za ljudske in meščanske šole začele se bodo na 13. aprila. Prošnje naj se vlagajo do 1. aprila t. l. pri ravnateljstvu c. kr. izpraševalne komisije za splošnje ljudske in meščanske šole v Ljubljani.

(*V novem muzeji*) razpisuje se služba služabnikova, ki je ob enem hišnik. Prosto stanovanje in

300 gold. nese služba, zahteva se pa znanje slovenščine in nemščine, starost pod 40 leti in pa mizar-sko rokodelstvo. Prošnje naj se vlagajo do 31. t. m. na kranjski deželni odbor.

(*Sneg*) pobelil je bil čez noč strehe po Ljubljani ter se je tudi čez dan vsiljeval, obležati pa le ni mogel.

(*Na štiri leta*) obsojen je bil včeraj pred porotniki ubijalec Anton Mihelčič iz Sneberja doma, 19. let star, Pobil je ob nekem prepiru svojega tovariša s hrastovim kolom takoj s prvim udarcem za smrt.

(*Umrl je*) v Gorici g. drd. Josip Pagliaruzzi, mlad jako nadarjen slovenski pesnik pod psevdonom „Krilan“ v naši najnovejši literaturi poznan. R. I. P.

(*Iz Vipave*) 2. marca se nam poroča: „Vreme imamo krasno, kar spomladansko. Mandeljnovo drevo pri moji hiši je v najlepšem cvetji; čebelice marljivo izletavajo in se ponosne domu vračajo, ker ker vsaka ima lepo pisane hlačiče. Bog nam daj tudi pozneje vgodno vreme in enkrat po več srednjih in slabih dobro letino.“

(*Viteški križ*) Leopoldovega reda prejel je od presvitlega cesarja podpredsednik Graške deželne nadsodnije gosp. Hermann Schmeidel v priznanje dolgoletnega in izbornega službovanja.

(*Banka „Slavija“*) sklenila je v mesecih oktober, november in december 1884 10.863 novih zavarovanj za 15.852.817 gld. 46 kr. kapitala ter je za to prejela 454.630 gld. 15 kr. zavarovalnine. Denarni promet osrednje blagajnice iznašal je 2.116.300 gl. 48 kr.; v posojilnicah bilo je v tem času naloženih 287.898 gld. 73 kr., na zemljišča pa posojenih 569.738 gld. 98 kr. Za škode plačala je v navedenih treh mesecih 218.931 gld. 5 kr. Gasilne brigadnice dobilo je pet občin. Od 1. januarja do 31. dec. 1884 bilo je v vseh oddelkih na novo sklenjenih 65.230 zavarovanj za 74.626.913 gld. 64 kr. kapitala, za kar se je plačalo 1.803.803 gld. 19 kr. zavarovalnin in postranskih plačil. Za škode se je izplačalo 707.089 gld. 76 kr. K samoupravnim društvom oglasilo se je do konca decembra 1884 že 1294 članov, ki so skupno zavarovali 174.397 gld. 12 kr. pokojnin, in za to obvezali se uplačati 683.946 gld. 25 kr. Zastopniški pokojninski fond pomnožil se je do konca l. 1884 na 48.600 gl. 34 kr. v gotovini in efekti.

(*„Zapravljeva“*), so nam v nedeljo zvečer v slovenskem gledišči spretno pred oči postavili vrli naši diletantje pod režisérjem g. Gorazdom, ki je z izborna temeljitostjo glavno ulogo zapravljevevo sam igral. Vila Keristana (g. Zvonarjeva) je bila v resnici več Vili kakor pa nežnemu dekletu podobna. Lahko rečemo, da lepše Vile „Zapravljevec“ še ni imel. Berač (g. Štamcar) se je v primeri z vlansko svojo ravno tisto nalogo na občno zadovoljnost popravil; letos je namreč poleg lepega petja tudi dobro igral. Dumont (g. Danilo) rešil je svojo francosko nalogo s staro babo (g. Lavoslavo) na splošno zadovoljnost, ter smeta prepričana biti, da sta mnogo mnogo k občni zadovoljnosti pripomogla. Lovskemu koru (gg. „Slavcem“) pa vsa čast za izborna petje in pokret. Povsod bi

prav ravnal, je že prej grešil, ko je nesrečnega pesnika vstvaril.“ Poglejmo zakaj in kedaj je Bog grešil! „Grešil je že prej, ko je pesnika vstvaril.“ Čigavo „zapoved“ ali „postavo“ je Bog prelomil? pesnikovo, porečeš. Denimo, da Bog res greši, če prelomi človekovo zapoved (čuden greh je to!); tedaj Bog je prelomil pesnikovo zapoved — trdi g. M. — in zato je grešil. Kedaj jo je prelomil? Takrat, ko je pesnika vstvaril, ergo sledi iz tega neovržno, da je g. Gregorčič dal Bogu zapoved ali „postavo“ predno (ali vsaj, vsaj takrat, ko) je bil vstvarjen, drugače — kdo ne razvidi? — bi bilo Bogu čisto nemogoče „vstvaré pesnika“ prelomiti njegovo zapoved in grešiti. Kjer ni postave, tam je greh absolutno nemogoč.

(Dalje prih.)

Kaj človek skusi, ako peš na Dunaj gre.

(Konec.)

Trindevseti dan.

Drugo jutro, 28. avgusta, potujeta dva popotna po veliki cesti gorenjski proti Ljubljani. Na rami njima visi potna torba, v roki pa imata marelo — in solnčnik ob enem. Precej „ožgana“ sta; kar je

gotovo znamenje, da sta imela obilo svojega posla po solncu; shujšana sta, znamenje, da zadnji čas nista v senci ležala in dobro se gostila; njuna zaprašena obleka pa opazovalčemu očesu takoj naznani, da morata biti popotnika, ki že več časa, bodisi po katerem koli vzroku, potujeta po prašni cesti. Hóje sta krepke, ko da sta ravno na svojem sprehajališče. Obraza veselega in zadovoljnega kramljata med seboj svoj kremelj.

„Kdo neki bi bila ta dva popotna?“ si zašepeta Kaufmanov Jože iz Št. Vida nad Ljubljano, ko ogleda prišleca, in ko le dalje in dalje potujoča ogleduje, ves iznenaden zakliče:

„Bog vaju sprejmi „Dunajčana“! Bog vaju živi! Kaj zdaj „jo“ pihata z Dunaja domú? Stopita, stopita nekoliko k nam; bota nam kaj povedala o vajinem potovanji; saj je ura še zgodaj; solnce še visoko in bodeta pač lahko še prišla domú do noči!“

Tako nekako nama je govoril sošolec Jože. Nisva se mu ustavljala in mu zoper govorila, ampak lepo sva ga ubogala in stopila za njim v hišo. Ondi smo sedeli za mizo, ter čebrale o skušnjah, ktere sem v tem spisu „Slovenčevim“ častilec v resnični podobi podal; med pogovorom smo si pa tudi „svoje duše privezovali“, ker nama je Jože dobro postregel.

Večer prihaja in nama tudi čas, da odrineva in stopiva — na zadnjo pot — za zdaj.

Večer je prišel, in prišla sta tudi Ljubljanska „Dunajčana“ domú. Kaki občutki so naju navdajali, si čast. bralec lahko raztolmačiš. Le rečem, da sree nama je bilo gorko in veselo, in ves oveseljen, popolno zdrav in srečen stopim na večer 28. avgusta zopet čez prag domače hiše. Vse je bilo dobro in prav, le brat me je okregal, da mu nisem o pravem času pisal in naznanil dan prihoda v Ljubljano, da mi bil naproti prišel; pa tudi to se je po lahkem potu poravnalo.

In zdaj smo bili vsi trije „Dunajčani“ zopet domá. Mi dva Ljubljančana sva se pa, v mesto Ljubljansko stopaje, dogovorila, da stopiva oba v prvo vsak na svoj dom; tukaj se hočeva osnažiti in preobleči, potem pa da se snideva na vrček pri „Röslnu“. Dogovorjeno, storjeno. In — na pozni večer sedimo na onem vrtu zopet trije: Anton, Janez in moj brat, ter žubramo veselo o veselih nam dogodkih.

Tudi danes ura noče počivati, ampak le hiti; in tudi danes ubogamo mi uro, ko ona nas noče, in stopimo domú — k počitku. Lahko noč! — Zadnjikrat: Lahko noč! Ljubljanski.

lahko nastopili! Volk, tajnik (g. Slavko) imponiral je po svojem temnem obnašanju, v tretjem dejanju bi si pa pač želeli bolj glasnega, kajti gale-rija tudi rada posluša. Voltey (g. Petrič) in Ro- zika (g. Vertnikova) sta bila jako vrla, Rozika celo nedosegljiva kot hišna, manj povoljna kot Vol- tejeva žena. Tajni svetovalec Modrin (g. Novak) je bil poln tistega gosposkega hrena, s katerim se gospoda tako rada ponaša nižjim nasproti, pri Amaliji (g. Verbančevi) smo pa pravega življenja pogrešali. Manjše vloge so bile ugodno razdeljene in povoljno rešene. Toliko o igranju, pri katerem ne smemo po- zabiti, da ga je prisotno občinstvo jako hvaležno z obilnim ploskanjem po vsakem nastopu obsipalo, kar se je neutrudljivim našim diletantom tudi spo- dobilo.

Sedaj pa drugo stran. Že lansko leto smo pri ravno tej igri grajali piškavo pazljivost inspici- jenta in tudi letos se moramo ob njo spotikati. Da temu ne more režiser vzrok biti, niti govora ni, kajti o lanskem režiserji g. Kocelji smo bili vsi edini, izvzemši „Wochenblatt“, da je bil razumen strokovnjak, in vendar so se vse tiste nedostatnosti nahajale pri „Zapravljiveci“, kakor smo jih letos, če tudi v nekoliko manjši meri opazovati neljubo pri- ložnost imeli. Da še gorje je bilo; labodova ladjica, ki Blodvelja (zapravljiveca) odpelje, vstavila se je bila lansko leto sredi morja, ker škripeci niso bili zadostno namazani, letos tega ni bilo. Če se toraj pod dvema režiserjema z malimi izjemami ene in tiste napake ponavljajo, se pač ne more krivda režiserju, pač pa inspicijentu pripoznati, ki ga tudi po vsi pravici za- deva. Orkester je bil pri melodrami mnogo preglasen in je motil posluh. —é—

Razne reči.

— V A h e n u se je osnovalo na nasvet ondotnega frančiškana Ladislava Schneider-ja društvo, čegar naloga je podpirati nemške katoličane v sveti deželi. Tako imajo katoliški Nemci že štiri društva, ki skrbé za misijone, cerkve in romarje v sveti deželi namreč: društvo božjega groba v Kolinu, ki ima dokaj udov tudi pri nas na Slovenskem, posebno na Kranjskem; sijonsko društvo na Bavarskem, nazarejsko društvo v Avgzburgu, katerim se pridruži še najmlajše: društvo za podporo nemških katoličanov v Palestini. Ta skrb za rojstni kraj našega Odrešenika priča, da je med katoliškimi Nemci še prav veliko verske vneme.

— Kolesa iz stekla. V Londonu rabijo pri tramvaju steklena kolesa. Kakor pravijo so ravno tako trdna kakor železna pa veliko ceneja.

— Kako so časnikarski dopisniki plačani? O' Kelley je šel kot dopisnik Londonskega lista „Daily News“ na afrikansko bojišče. Za to je dobil 150.000 frankov nagrade (frank je 40 kr.) koj na mestu. Ker je pa na bojišči padel, moral je lastnik imenovanega lista plačati njegovi vdovi še 150.000 frankov. Ravno toliko bosta plačala tudi lista „Standard“ in „Morning Post“, katerih poročevalca Herbert in Amerou sta bila tudi ubita. Po ruski vojski na Krimu je dobil poročevalec angleškega lista „Times“ 10.000 frankov nagrade. Ti listi imajo pač več naročnikov, kakor vsi slovenski skupaj, sicer bi ne mogli taci nagrad plačevati.

— Plača nemških uradnikov. Bismark ima na leto poleg krasnega stanovanja še 54.000 mark, državni tajnik grof Hatzfeldt 50.000 mark, državni tajnik Bötticher stanovanje in 36.000 mark, državni tajnik dr. Schelling 24.000 mark, Burchard 20.000 mark in dr. Stephan 24.000 mark. Vojni minister Bronsart pl. Schellendorf ima 36.000 mark letne plače, kakor tudi stanovanje, kurjavo in vse potrebno za 8 konj; admiral Caprini dobiva ravno tako kakor vojni minister 36.000 mark, načelnik generalnega štaba generalni maršal grof Moltke le 12.000 mark redne plače in 18.000 za službene potrebe.

— Kje je bil doma Poncij Pilat? Notri do začetka sedanjega stoletja se je v obče mi- slilo in trdilo, da je bil rimski oskrbnik v Judeji za časa Kristovega, Poncij Pilat, rojen v Forchheimu pri Bambergu na Bavarskem. Ali to mnenje je na- pačno, ker to spričuje več razlogov. Forchheim pri Bambergu je namreč sozidal še le Karol Veliki, pa tudi bližnja okolica ni bila nikdar pod rimskim or- lom. Učeni Ernesti je zapazil prvi to zmoto, po- leg tega pa tudi dokazal, da je bil zloglasni „Pilat“ grmanskega rodu. Po njegovem, kakor trdijo, teme- ljitem dokazovanju je bil ta rimski oskrbnik, ki slovi na nič kaj časten način, doma v Forchheimu poleg Deidesheima v bavarski Pfalei. Ta Forchheim se je imenoval nekdanj Forchtheim ali Forachheim in je spadal k belgiški Galiji starih Rimljanov. Kakor se vidi, ni Nemcev nikakor volja odpovedati se zlo- glasnemu možu, ki je po svoji neodločnosti posred-

nje pripomogel k Jezusovi smrti. Menda se ne bo noben narod pulil zanj in ga bo rad prepustil Nem- cem. Kdo ve, če si ni vzel Bismark takrat, ko je začel boj proti katoliški cerkvi svojega rojaka Pilata za zgled! Križati ne more Jezusa, kot osebo nihče več, a križa se lahko njegova nevesta, katoliška cerkev.

Telegrami.

Dunaj, 3. marca. Cesarjevič je prišel da- nes ob najlepšem vremenu zdrav v Beirut. Jutri se popelje v Damask.

Praga, 3. marca. „Politik“, „Pokrok“, „Narodny listy“ priznavajo vsi, da je govor finančnega ministra na desnico jako povoljno vplival in se je izrekla, da hoče vlado tudi še na dalje podpirati.

Púl, 2. marca. Tukaj je na dnevnem redu, da pride viceadmiral Pokorný za cesarskega namestnika v Dalmacijo. Na Pa- kornýjevo mesto pride admiral Wipplinger.

Budapešt, 3. marca. Dolenja zbornica rešila je ostanek preosnove gorenje zbornice nespremenjen, le § 26 o prihodnjih določbah (da naj se pri prvi sestavi gorenje zbornice na tiste ozir jemlje, ki so se v poslednjih treh letih sej v gosposki zboznici redno vde- leževali), naj se v sporazumljenji z ministerskim predsednikom izbriše. Jutri bo tretje branje.

Bern, 2. marca. Zopet so prijeli 20 anar- histov, večinoma Nemcev. Le 7 je Švicarjev.

London, 2. marca. Sedaj pa bo! Vlada je ukazala, da naj se odmah zdravniško pre- iščejo vsi polki pehote, konjice, topništva in inženirskega oddelka, kolikor jih je na An- gleškem, da se bodo na to zdravi takoj v Sudan odposlali.

Umrli so:

27. febr. Reza Aljančič, delavka, 70 let, Kravja dolina št. 11, Carcinom orbitae.

28. febr. Pavla Suster, mizarjeva hči, 28 let, Poljanska cesta št. 18, božjast. — Neža Hrašar, gostija, 56 let, Kravja dolina št. 11, pljučni edem.

2. marca. Marija Sieherl, davkarskega adjunkta žena, 57 let, Sv. Petra cesta št. 47, kap.

Tujci.

1. marca.

Pri **Maliči**: Lustig, Austenitz, Toifel, Sperling, Schnee- berger, trgovci, z Dunaja. — Karl Archinger, zasebnik, iz Tridenta.

Pri **Stonu**: R. Rilke, trg. pot., iz Bremena. — Ana Graf, gled. igralka, z Dunaja. — Karol Krikovec, iz Pilsna. — H. Peratoner, c. k. stotnik, iz Gorice. — Avgust Kette, c. k. sodn. pristav, iz Loža. — Lah, zasebnik, iz Loža.

Pri **Tavčarji**: A. Bronzin, zasebnik, iz Tridenta. — G. pl. Györffy, k. og. finančni tajnik, iz Budapešte.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jakob Maros, trg. pot., iz Fran- kobroda. — Moric Winkler, Adolf Spielmann, trgovca, z Du- naja. — F. Stromberger, pivovarnar, iz Gleivitz. — Lenard Gorišek, zasebnik, iz Pulja. — Janez Drelovič, zasebnik, iz Gorice.

Pri **Avstrijskem caru**: Grof Karol Lanthieri, graj- ščak, iz Vipave. — Josip Majdič, natakar, iz Gradaca.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

3. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 85 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 20 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 30 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 40 „
Akcije avstr.-ogerske banke	866 „ — „
Kreditne akcije	307 „ — „
London	124 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoski napoleonid.	9 „ 79 „
Nemške marke	60 „ 40 „

Od 2. marca.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. — kr.
„ 4%	99 „ 05 „
„ papirna renta 5%	94 „ 20 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 107 „ 50 „
„ Länderbanke	105 „ 50 „
„ avst.-oger. Lloyda v Trstu	572 „ — „
„ državne železnice	307 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	215 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 129 „ 50 „
4% „ „ 1860	500 „ 138 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ — „
„ „ 1864	50 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 178 „ 25 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 25 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	112 „ 60 „
Ferdinandove sev.	105 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligae.	104 „ — „

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 50 gl., Rio 47. St. Domingo

56, Portorico 86, Cejlon 68—125, biserna 96, Java 59, Mokka 89—100.

Sladkor po 19.75—27.50 gld.

Dišave: poper 93 gl., žbice 69.

Južno sadje: dateljni 23, fige iz Kalamate 17, iz Smirne 32, rozine 13, pomorance 2, limone 2.— za vsak zaboj, rožiči 4, mandeljni 80.

Olje: laško 70—100 gl., albansko 40—48, dalma- tinsko 43, angleško 32.50, petrolej 9.25.

Kože: juhtovina 260, podplatje 140—160, te- letnina 357—616, jagnječi kozuhi sto komadov 70, zajčje sto komadov 24 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 112, ister- ska 110.

Bombaž: ameriški 75, indijski 54.

Ježice po 22—28 gl.

Mast: maslo 95—100, angleška 50, ogerska 58.50, špeh 51.50.

Zito: pšenica ruska 7.25—8.75, laška 9.25, koruza 6.50, rž 7.50, oves 7, fižol 10, grah 13—15, riž laški 14—21, indijski 12.50 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.



Tužnim srcem javljamo, da je gospod

KAROL ZAVODNIK,
bogoslovce III. leta,

včeraj ob 1/2 12. uri dopoldne po dolgotrajni, mučni bolezni v 22. letu svoje starosti, previden s ss. za- kramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika bodo danes zvečer prepeljali v Žužemburg in ga na ondotnem pokopališču jutri dopoldne pokopali.

Blagi ranjki bodi priporočen v pobožno molitev.

V Ljubljani, 3. marca 1885.

Ljubljanski bogoslovci.

V rudokopih Voitsberg, Rosenthal in Oberdorf na Štajarskem

(na železniški progi Gradec—Küfnach)

(3) se sprejme

100 do 150 delavcev (rudokopov)

in

50 do 60 pospeševalcev (Förderer).

V **Katoliški Bukvarni v Ljubljani** je dobiti:

**DUHOVNO
PASTIRSTVO.**

Slovenskim bogoslovceem in mašnikom

spisal

Anton Zupančič,

profesor pastirstva.

I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika) stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.

II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti, brevijar, sv. maša) velja 95 kr., po pošti 1 gl. 5 kr.

Dva zvezka še izideta.

**Zobozdravnik
Schweiger
z Dunaja**

pri „Maliči“ II. nadstropje šte. 23 in 24 ordinira vsak dan od 9. do 1. ure in od 2. do 5. ure popoldne.

Čisto nov način pripravljanja umetnih zob in zob za sesanje brez prožil (perés), po katerem jih vstavljam

po običaji dr. Henry-jevem iz Amerike.

Vse zobovje je za las pravemu podobno, se prav izvrstno obdrži in je priprava nje- gova edino le meni znana, ker sva več let skupaj ljudem v tej stroki pomagala. (1)